

TrAHnsitie

1 en 2 april 2026

Titel abstract

Luchtverontreiniging op de werkvloer – een onderschatte risicofactor

Naam spreker

Drs.ing. Jolanda Willems MBA

Organisatie en functie

PreventPartner en Polikliniek Mens en Arbeid; Arbeidshygiënist en toxicoloog

Tweede spreker

Aard presentatie

informerend

Inhoud abstract

Binnen de bedrijfsgezondheidszorg is veel aandacht voor blootstelling aan dieselemisies, maar andere vormen van luchtverontreiniging blijven vaak onderbelicht. Dit is opvallend, omdat luchtverontreiniging in Nederland verantwoordelijk is voor een aanzienlijke ziektelast, waaronder hart- en vaatziekten, longkanker en luchtwegaandoeningen. Recente WHO-inzichten laten bovendien zien dat gezondheidseffecten al optreden bij zeer lage concentraties, zonder duidelijke veilige ondergrens.

Voor arbeidshygiënisten is dit relevant omdat diverse beroepsgroepen structureel worden blootgesteld aan hogere concentraties dan de algemene bevolking. Denk aan werknemers die werken langs drukke wegen, in havens en waterwegen, in de groenvoorziening met fossiel materieel, of op agrarische bedrijven zoals geitenhouderijen. Deze additieve blootstelling – achtergrondniveau plus werkgerelateerde bronnen – wordt in risicobeoordelingen niet altijd meegenomen.

In deze presentatie worden de cijfers over luchtverontreiniging in Nederland en de daaraan gerelateerde ziekte- en sterfgevallen besproken. Vervolgens wordt ingegaan op de belangrijkste bronnen van vervuiling, waaronder verkeer (weg-, lucht- en scheepvaart) en bedrijfsmatige bronnen zoals veehouderijen.

Daarna wordt ingegaan op:

- hoe arbeidshygiënisten blootstelling aan luchtverontreiniging kunnen integreren in de RI&E

- welke inzichten uit recente literatuur beschikbaar zijn over additieve blootstelling (achtergrond + werk)
- hoe eenvoudige visualisaties, tijd-locatiepatronen of metingen aan markerstoffen kunnen helpen om verhoogde blootstelling in kaart te brengen
- voorbeelden van beroepsgroepen met verhoogde blootstelling
- praktische interventies op bron-, organisatorisch en gedragsniveau, zoals elektrificatie van materieel, emissiearme werkmethoden en het beperken van blootstelling door organisatorische aanpassingen

Tot slot wordt de rol van de arbeidshygiënist besproken bij advisering over additieve blootstelling, inclusief koppelkansen met klimaat- en emissiedoelstellingen. Hiermee wordt luchtverontreiniging niet alleen een gezondheidsvraagstuk, maar ook een strategisch thema binnen duurzame bedrijfsvoering.

De spreker is arbeidshygiënist en heeft eveneens gewerkt als adviseur milieu en gezondheid.